

VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” attīstības plāna 2012. – 2036. gadam monitoringa ziņojums

Valsts akciju sabiedrība „Starptautiskā lidosta „Rīga”” (turpmāk – Lidosta) norāda, ka ziņojums ir sagatavots, balstoties uz 2022. gada datiem, jo Trokšņa stratēģiskā karte (turpmāk – TSK) ir izstrādāta, balstoties uz 2022.gadu. Rezultāti ir salīdzināti ar 2016. gadu, kad tika izstrādāta iepriekšējā TSK.

TSK tika konstatēts, ka ir samazinājusies gaisa kuģu trokšņa skartā platība, visvairāk dienas laikā, bet vismazāk - vakara laikā. Tas skaidrojams ar to, ka par 19 % ir samazinājies lidojumu skaits, lai gan pārvadāto pasažieru skaits un apkalpotās kravas apjoms ir pieaudzis (attiecīgi par 4 % un 7 %). Tas, savukārt, ir skaidrojams ar lielāku gaisa kuģu izmantošanu, piemēram, “Bombardier Dash Q 400” tipa gaisa kuģis ar 76 pasažieru vietām tika nomainīts ar “Airbus A 220-300” tipa gaisa kuģi, kam ir 150 pasažieru vietas. Salīdzinājumu skatīt 1. tabulā.

1. tabula. 2016. gada un 2022. gada datus balstīto trokšņa stratēģisko karšu salīdzinājums.

Parametrs	2016	2022	Izmaiņas
$L_{dvn} >55$ dBA, platība km ²	26,6	21,2	-20,3%
$L_{diena} >55$ dBA, platība km ²	14,6	9,8	-32,9
$L_{vakars} >50$ dBA, platība km ²	29	27	-6,9%
$L_{nakts} >45$ dBA	40,9	33,3	-18,6%
Pasažieru skaits	5162149	5380779	
Kravu apjoms	19760	21115	
Lidojumu skaits	68061	54818	
Tai skaitā “Bombardier Dash Q400” lidojumi	24073	731	
Tai skaitā “Airbus A220-300” lidojumi	105	26959	
$L_{dvn} >55$ dBA, iedzīvotāji	1707	1642	-3,8%
$L_{diena} >55$ dBA, iedzīvotāji	791	398	-49,7%
$L_{vakars} >50$ dBA, iedzīvotāji	1839	2555	38,9%
$L_{nakts} >45$ dBA, iedzīvotāji	4188	4355	4%
L_{diena} pārsniegumiem pakļauto iedzīvotāju skaits	464	300	-35,3%
L_{vakars} pārsniegumiem pakļauto iedzīvotāju skaits	1442	2332	61,7%
L_{nakts} pārsniegumiem pakļauto iedzīvotāju skaits	2436	3427	40,7%

Diennakts trokšņa rādītājam L_{dvn} , kas lielāks par 55 dBA, pakļauto iedzīvotāju skaits ir samazinājies mazāk nekā trokšņa skartā platība, kas skaidrojams ar iedzīvotāju blīvuma pieaugumu. Dienas trokšņa rādītājam, kas lielāks par 55 dBA, pakļauto iedzīvotāju skaits ir samazinājies vairāk nekā trokšņa skartā platība, kas ir saistīts ar atšķirīgu teritorijas konfigurāciju. Lielākā daļa skarto iedzīvotāju dzīvo ziemeļu virzienā no skrejceļa, bet platība šajā virzienā ir būtiski mazinājusies, kamēr uz sāniem no skrejceļa, kur dzīvo neliels skaits iedzīvotāju, platība ir nebūtiski samazinājusies. Vakara trokšņa rādītājam L_{vakars} , kas lielāks par 50 dBA, pakļauto iedzīvotāju skaits ir pieaudzis par 38,9 %, neskatoties uz trokšņa skartās

platības samazinājumu. Tas ir saistāms ar iedzīvotāju blīvuma pieaugumu šajās teritorijās. Nakts trokšņa rādītājam L_{nakts} , kas lielāks par 45 dBA, pakļauto iedzīvotāju skaits ir pieaudzis par 4 %, neskatoties uz trokšņa skartās platības samazinājumu, kas arī ir saistīts ar iedzīvotāju blīvuma pieaugumu šajās teritorijās.

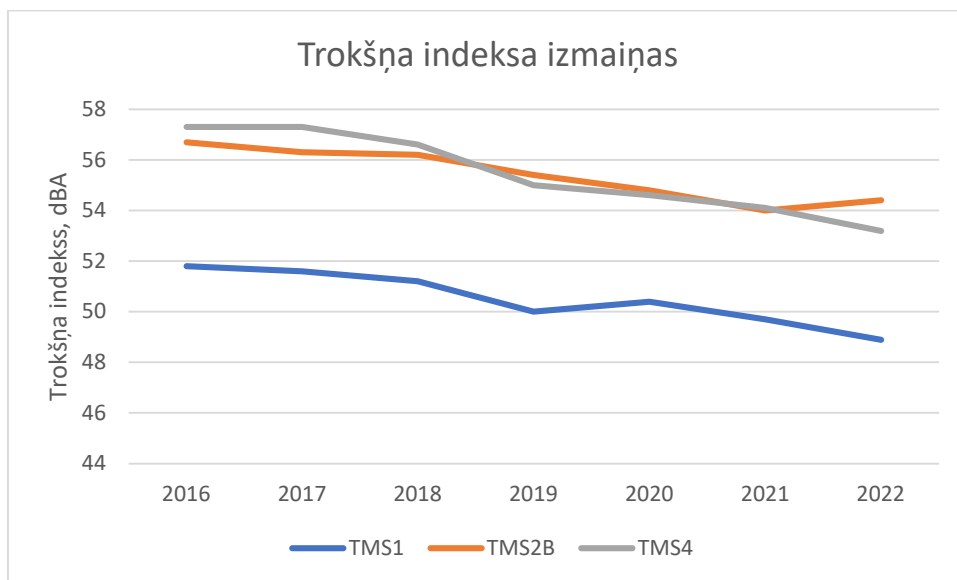
Gaisa kuģu trokšņa pārsniegumiem pakļauto iedzīvotāju skaits vakara laikā ir pieaudzis par 61,7 % un nakts laikā par 40,7 %. To ietekmēja teritorijas plānojumos noteiktās izmaiņas teritorijas atļautajā izmantošanā, sevišķi Rīgas valstspilsētā, kā arī iedzīvotāju blīvuma pieaugums gaisa kuģu trokšņa skartajā teritorijā. Dienas laikā par 35,3 % ir samazinājies trokšņa līmeņa pārsniegumiem pakļauto iedzīvotāju skaits, ko ietekmēja trokšņa līmeņa skartās teritorijas platības samazinājums un izmaiņas tās konfigurācijā. Samazinājums būtu vēl lielāks, ja nebūtu iedzīvotāju skaita blīvuma pieauguma un teritorijas atļautās izmantošanas negatīvās ietekmes.

Lidosta veic gaisa kuģu trokšņa monitoringu, ir izstrādājusi arī trokšņa monitoringa staciju gaisa kuģu trokšņa indeksu, kas normalizē trokšņa līmeni pēc Lidostas darbības mēroga (apkalpoto pasažieru skaita, apkalpoto kravu apjoma un pārējo lidojumu skaita). Tā kā 2016. un 2022. gadā ir bijis līdzīgs Lidostas darbības apjoms, tad trokšņa indeksa izmaiņas ir līdzīgas kā diennakts trokšņa rādītāja izmaiņas visās stacijās, skatīt 2. tabulu.

2. tabula. Trokšņa monitoringa rezultāti un trokšņa indeksa vērtības.

Parametrs	Stacija	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022 pret 2016
Trokšņa indekss	TMS1	51,8	51,6	51,2	50,0	50,4	49,7	48,9	-2,9
	TMS2B	56,7	56,3	56,2	55,4	54,8	54,0	54,4	-2,3
	TMS4	57,3	57,3	56,6	55,0	54,6	54,1	53,2	-4,1
L_{diena}	TMS1	48,1	48,6	48,4	47,8	44,2	43,5	45,4	-2,7
L_{vakars}		47,7	47,9	47,8	47,7	44,0	43,4	45,2	-2,5
L_{nakts}		44,2	44,7	44,9	44,1	38,4	38,4	40,9	-3,3
L_{dvn}		51,8	52,2	52,3	51,7	46,9	46,6	48,8	-3,0
L_{diena}	TMS2B	53,5	53,5	54,3	53,5	47,9	48,4	51,0	-2,6
L_{vakars}		52,2	52,3	52,8	52,7	48,1	48,4	50,5	-1,6
L_{nakts}		48,7	49,1	50,2	49,3	41,7	42,7	46,7	-2,0
L_{dvn}		56,5	56,8	57,7	56,9	50,6	51,3	54,4	-2,1
L_{diena}	TMS3	50,4	49,9	49,6	48,7	45,4	45,2	46,1	-4,3
L_{vakars}		49,4	49,4	49,2	49,1	45,9	45,7	46,5	-2,9
L_{nakts}		47,1	46,9	47,0	46,0	39,5	41,1	43,4	-3,7
L_{dvn}		54,4	54,1	54,1	53,3	48,3	49,0	50,7	-3,7
L_{diena}	TMS4	54,9	55,6	55,5	53,0	49,7	49,9	49,9	-4,9
L_{vakars}		50,4	51,2	53,1	50,9	48,8	49,0	48,4	-2,1
L_{nakts}		49,2	51,0	50,2	47,8	42,9	44,6	45,3	-3,9
L_{dvn}		56,9	58,3	58,0	55,6	51,8	52,7	53,0	-3,9

Trokšņa monitoringa staciju trokšņa indeksa izmaiņas visās stacijās ir bijušas pakāpeniskas, ko, galvenokārt, nosaka aviokompāniju veiktā gaisa kuģu flotes nomaiņa. Attiecībā uz nacionālās lidsabiedrības AS "Air Baltic Corporation" gaisa kuģiem flotes nomaiņa ir noslēgusies, bet citas aviokompānijas pakāpeniski sāk izmantot lidojumus uz Lidostu jaunākus gaisa kuģu tipus, skatīt 1. attēlu.

1. attēls. Trokšņa indeksa vērtību izmaiņas.

Lidosta norāda, ka vides troksnim robežlielumus nosaka Ministru kabineta 2014. gada noteikumi Nr. 16 “Troksņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”. Noteikumu 4. 12. punkts nosaka: “Troksņa robežlielums – pieļaujamā troksņa rādītāja vērtība, kuru pārsniedzot attiecīgā institūcija izskata iespēju veikt vai veic pasākumus, kas samazina troksņa rādītāja vērtību”. Savukārt, noteikumu 2. pielikuma 1. punkts nosaka troksņa robežlielumu vērtības, skatīt 3. tabulu.

3. tabula. Troksņa robežlielumi.

Nr. p. k.	Apbūves teritorijas izmantošanas funkcija	Troksņa robežlielumi ¹		
		L _{diena} (dB(A))	L _{vakars} (dB(A))	L _{nakts} (dB(A))
1.1.	Individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorija	55	50	45
1.2.	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	60	55	50
1.3.	Publiskās apbūves teritorija (sabiedrisko un pārvaldes objektu teritorija, tai skaitā kultūras iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu un viesnīcu teritorija) (ar dzīvojamo apbūvi)	60	55	55
1.4.	Jauktas apbūves teritorija, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu būvju teritorija (ar dzīvojamo apbūvi)	65	60	55
1.5.	Klusie rajoni apdzīvotās vietās	50	45	40

Lidosta novērtē tās siltumnīcas efekta gāzu emisijas. Laika posmā no 2014. gada līdz 2022. gadam Lidosta ir panākusi nozīmīgu emisiju samazinājumu.

4. tabula. Lidostas siltumnīcas efekta gāzu emisijas.

Gads	Emisijas, t CO ₂ ekvivalenta
2022	3304
2021	3105
2020	2258
2019	3460
2018	3522
2017	3399

2016	3506
2015	3676
2014	5114

Sagatavoja: Valsts akciju sabiedrība "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Kvalitātes un ilgtspējas departamenta Vides trokšņa pārvaldības speciālists Jānis Brižs

Tel.: 27882224, E-pasts: j.brizs@riga-airport.com